

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
(သစ်တောနည်းဥပဒေများ)
အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁၀၆/၉၅
ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၀ ရက်
(၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်)
[ပြင်ဆင် : 04.11.1998]

သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၅၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို သစ်တောနည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် သစ်တောဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း

အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်-

(က) **သစ်တောကင်းရုံး** ဆိုသည်မှာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို စစ်ဆေးရန် နှင့် ကျသင့်သော အခွန်အခများကို ကောက်ခံနိုင်ရန် သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄ အရ တည်ထောင် ထားသော ရုံးကို ဆိုသည်။

(ခ) **သစ်လုံး** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် ၃ ပေနှင့် အထက်ရှိသော သစ်လုံးကို ဆိုသည်။

(ဂ) **တိုင်** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် ၃ ပေထက်ငယ်၍ ၁ ပေနှင့် အထက်ရှိသော သစ်လုံးကို ဆိုသည်။

(ဃ) **မျော** ဆိုသည်မှာ ခါးလည်လုံးပတ် ၁ ပေထက်ငယ်သော သစ်ကို ဆိုသည်။

(င) **ဖောင်** ဆိုသည်မှာ ရေမျောရန်အတွက် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းထားသော ဝါး၊ ကြိမ် သို့မဟုတ် သစ်ကို ဆိုသည်။

(စ) **လွှစင်** ဆိုသည်မှာ သစ်ကို လက်လွှဖြင့် ခွဲစိတ်တိုက်ဖြတ်သော နေရာကို ဆိုသည်။

(ဆ) **လွှစက်** ဆိုသည်မှာ စက်အား အသုံးပြု၍ သစ်လုံးနှင့် ခွဲသားများကို ခွဲစိတ်သော စက်ကို ဆိုသည်။

(ဇ) **သစ်တစ်တန်** ဆိုသည်မှာ သစ်ကုဗပေ ၅၀ ကို ဆိုသည်။

(ဈ) **ကျွန်းစို** ဆိုသည်မှာ အညွန့် သို့မဟုတ် အရွက်ပါရှိသော ကျွန်းသစ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခေါက်၊ အခွံများကို လက်နှင့်ဆွဲခွာ၍ မရနိုင်သောကျွန်းသစ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခေါက်၊ အခွံများကို ကိရိယာတစ်ခုခု အသုံးပြု၍ ဖယ်ရှားထားသော ကျွန်းသစ်ကိုဖြစ်စေ ဆိုသည်။

(ည) နယ်နိမိတ်အမှတ်အသား ဆိုသည်မှာ ကျောက်တိုင်၊ ကွန်ကရစ်တိုင်၊ သံတိုင်၊ သစ်သားတိုင်၊ ပိုက်လုံး၊ ကျောက်ပုံ၊ သစ်ပင်တွင် သတ်မှတ်ထားသောအမှတ် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သတ်မှတ် နယ်နိမိတ်ကို ဖော်ပြထားသော အမှတ်အသားကို ဆိုသည်။

(ဋ) သစ်တောလမ်း ဆိုသည်မှာ သစ်တောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်နှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူရန် သီးခြားဖောက်လုပ်ထားသော လမ်းကို ဆိုသည်။

(ဌ) ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ် ဆိုသည်မှာ သစ်ကို တံဆိပ်ရှင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြရန် သစ်တွင်ရိုက်မှတ် သည့် တံဆိပ်ကို ဆိုသည်။

(ဍ) ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ ဆိုသည်မှာ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ မီးရှို့ခြင်းဖြင့် တစ်နေရာတည်းတွင် အတည်တကျ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုဘဲ ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးသည် သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ ကြိုးဝိုင်းတော ဖွဲ့စည်းရန် သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ် တော သတ်မှတ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာရာတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ရမည်-

(က) တည်နေရာ၊ နယ်နိမိတ်နှင့် အကျယ်အဝန်း၊

(ခ) အမည်နှင့် အမျိုးအစား၊

(ဂ) နည်းဥပဒေ ၅ ပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တားမြစ်ချက်များ၊

(ဃ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိခန့်အပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အား တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ။

၄။ (က) ဝန်ကြီးသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းရန်ကြေညာရာတွင် သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိကို ကူညီရန် သစ်တောအရာရှိတစ်ဦး သို့မဟုတ် ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးတို့ကို တွဲဖက် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ အရာရှိကို တွဲဖက် တာဝန်ပေးခြင်းမပြုမီ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရမည်။

၅။ ဝန်ကြီးသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းရန် သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ရန် ရည်ရွယ် ကြောင်း ကြေညာရာတွင် ကြေညာသည့်နေ့တွင် တည်ရှိနေသော အခွင့်အရေးများမှအပ အောက်ပါ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ်ချက်များ ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်သည်-

(က) အဆောက်အအုံအသစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊

(ခ) သစ်ပင်ခုတ်ခြင်း၊

(ဂ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခြင်း၊

(ဃ) မြေကွက်ရှင်းလင်းခြင်း၊

(င) သီးနှံ သို့မဟုတ် သစ်တောစိုက်ခင်း အသစ်တည်ထောင်ခြင်း၊

(စ) စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊

(ဆ) တောမီးရှို့ခြင်း။

၆။ (က) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့

၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိ လျှင် တင်ပြတောင်းဆိုကြရန် မိမိအားခန့်အပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ကြေညာချက် တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရမည်။ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုလိုသူများသည် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိထံ တင်ပြတောင်းဆိုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိလျှင် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့်နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့တွင် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုမှုအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုလုပ်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြရမည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ချက် ကို သက်ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတင်ပြတောင်းဆိုသူများထံ အကြောင်းကြားရမည်။

၇။ (က) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည် နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ အခွင့်အရေးတင်ပြ တောင်းဆိုမှုများကို နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်-

(၁) မိရိုးဖလာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သည့်မြေကို ချန်လှပ်ပြီး ကြိုးဝိုင်းတောအတွက် မြေအလုံအလောက်ကျန်ရှိ စေရန် အဆိုပြုကြိုးဝိုင်း နယ်နိမိတ်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊

(၂) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ သက်သေဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူစစ်ဆေး ခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဥပဒေအရ မြေကိုသိမ်းယူရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) စားကျက်ချပိုင်ခွင့်၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကို ခွင့် ပြုရာတွင် အရေအတွက်၊ အမျိုးအစား၊ ဧရိယာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အချိန်ရာသီ၊ ခွင့်ပြုပုံ ခွင့်ပြုနည်းနှင့် အခြား အချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။

(ခ) သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိသည်-

(၁) မြေသိမ်းဥပဒေအလို့ငှာ ကော်လိတ်တော်အရာရှိ ဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်၊

(၂) အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသူ သဘောတူညီပါက မြေကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ မြေနှင့်ငွေပေါင်း၍ဖြစ်စေ ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပေးလျှော်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၃) ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိမှသာ မြေသိမ်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသူအား မြေလွှဲအပ်ပေးခြင်း ပြုရမည်။

၈။ (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိက တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာကို စိစစ်သုံးသပ်၍ အောက်ပါတို့နှင့်ညီညွတ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါက ကြိုးဝိုင်း တောဖွဲ့စည်းကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် မိမိ၏ သဘောထား မှတ်ချက်နှင့် အတူ ဝန်ကြီးထံ ဆက်လက်တင်ပြရမည်-

(၁) နည်းဥပဒေ ၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရအခွင့်အရေးတောင်းဆိုရန် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်ကာလ ကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် တောင်းဆိုသည့်အခွင့်အရေးများကို သစ်တောကြေးတိုင်အရာရှိက ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၂) သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ အယူခံဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလ ကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် အယူခံဝင်သည့် အမှုများကို ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၃) သစ်တောကြိုးဝိုင်း ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် သိမ်းယူရန် လိုအပ်သည့်မြေအားလုံးကို သိမ်းယူပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(ခ) ဝန်ကြီးသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာကို စိစစ် သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းမည့် နယ်မြေအမျိုးအစား၊ ကြိုးဝိုင်းတောအမျိုးအစား၊ ခွင့်ပြုသည့်အခွင့်အရေး၊ ချန်လှပ်ကွက်နှင့် စတင်သတ်မှတ်သည့် နေ့ရက် တို့ကို ဖော်ပြကာ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။

၉။ အများပြည်သူတို့သည် ကြိုးဝိုင်းတော ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့မှစ၍ အမိန့်ကြော်ငြာစာတွင် ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများကိုသာ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၁၀။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၈ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်မီ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ထုတ်ပြန်ထား သော ကြိုးဝိုင်းတော ဖွဲ့စည်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကြေညာချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်း အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၁၁။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ ကြိုးဝိုင်းတောဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ ဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ-

(က) ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့် အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ၊

(ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း ၅ နှစ်ထက် ကျော်လွန် ၍ ခံစားခြင်းမရှိလျှင် အဆိုပါ အခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၂။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက ကြိုးဝိုင်းတော တစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် ဖွဲ့စည်းစဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် မြေအသုံးချခွင့် အခွင့်အရေးများ ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။

၁၃။ (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့်အခါ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာမည့် နယ်မြေဒေသရှိအများပြည်သူတို့၏သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း နှင့်မြေအသုံးချပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိလျှင် တင်ပြတောင်းဆိုကြရန် သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ မိမိအား တာဝန်ပေးအပ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း ကြေညာချက် တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရမည်။ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုလိုသူသည် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြတောင်းဆိုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိလျှင် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ကြေညာမည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့တွင် အခွင့် အရေး တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုမှုအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။ အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာ တင်ပြတောင်းဆိုသူများထံ အကြောင်းကြားရမည်။

(ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ (ဂ) အရ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် အောက်ပါတို့နှင့် ညီညွတ် သည့်အခါ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်နိုင်ရေးအတွက် ဝန်ကြီး ထံ တင်ပြအစီရင်ခံရမည်-

(၁) သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ အယူခံဝင်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလကုန်ဆုံးခြင်းနှင့် အယူခံဝင်သည့် အမှုများကို ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၂) ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်ကြေညာရေးအတွက် သိမ်းယူရန် လိုအပ်သည့်မြေအားလုံးကို သိမ်းယူပြီးဖြစ်ခြင်း။

၁၄။ (က) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြတောင်းဆိုမှုများ ကို နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

(၁) မိရိုးဖလာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိခဲ့သည့်မြေကိုချန်လှပ်ပြီး ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွက် မြေအလုံအလောက် ကျန်ရှိစေရန် အဆိုပြု ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော နယ်နိမိတ်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း၊

(၂) တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ သက်သေဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူစစ်ဆေး ခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဥပဒေအရ မြေကိုသိမ်းယူရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) စားကျက်ချပိုင်ခွင့်၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကို ခွင့် ပြုရာတွင် အရေအတွက်၊ အမျိုးအစား၊ ဧရိယာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အချိန်ရာသီ၊ ခွင့်ပြုပုံ ခွင့်ပြုနည်းနှင့် အခြား အချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်-

- (၁) မြေသိမ်းဥပဒေအလို့ငှာ ကော်လိတ်တော်အရာရှိ ဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်၊
- (၂) အခွင့်အရေးတောင်းဆိုသူ သဘောတူညီပါက မြေကိုဖြစ်စေ၊ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ မြေနှင့်ငွေပေါင်း၍ဖြစ်စေ ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပေးလျော်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊
- (၃) ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိမှသာ မြေသိမ်းခြင်း၊ လျော်ကြေးပေးခြင်း သို့မဟုတ် အခွင့်အရေး တောင်းဆိုသူအား မြေလွှဲအပ်ပေးခြင်း ပြုရမည်။

၁၅။ ဝန်ကြီးသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ ၁၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ တင်ပြလာသော အစီရင်ခံစာအပေါ် စိစစ်သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။

၁၆။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ အမိန့်ကြော်ငြာစာမထုတ်ပြန်မီ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ထုတ်ပြန် ထားသော ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကြေညာချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း နိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်း အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရန်အတွက် ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၁၇။ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောသတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ သတ်မှတ်အမိန့်ကြော်ငြာစာ အရ-

- (က) ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့် အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ၊
- (ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း ၃ နှစ်ထက် ကျော်လွန် ၍ ခံစားခြင်းမရှိလျှင် အဆိုပါ အခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော တစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် သတ်မှတ် ကြေညာစဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူတို့၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ ပြန်လည်ရထိုက်ခွင့် မရှိစေရ။

၁၉။ မည်သူမျှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းကလပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိ ၏ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွင်း အောက်ပါတစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ-

- (က) သစ်တောဦးစီးဌာနကသတ်မှတ်ထားသော သစ်ပင်အမျိုးအစားများကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီး စေခြင်း၊
- (ခ) ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း၊
- (ဂ) အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ စားကျက်ချခြင်း၊
- (ဃ) စိုက်ပျိုးရန်အတွက် မြေကို တူးဆွခြင်း သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းခြင်း၊
- (င) ရေတွင်အဆိပ်ခတ်ခြင်း၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်း သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲစေတတ်သော အရာများ အသုံးပြု ခြင်း၊
- (စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီးခြင်း သို့မဟုတ် အမဲလိုက်ပစ်ခတ်ခြင်း၊

(ဆ) မီးမွှေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း သို့မဟုတ် မီးသယ်ယူခြင်း။

အခန်း (၃)

သစ်တောနယ်မြေစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၂၀။ သစ်တောနယ်မြေနှင့် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိသော မြေအတွင်း-

- (က) ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် စီးပွားရေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်းမရှိလျှင် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) ပညာရေး သို့မဟုတ် သုတေသနလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် လေ့လာရေးစခန်းချခြင်းကို သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်းမရှိလျှင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းကလုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိက ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) သစ်တောပညာရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စည်းကမ်းများသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံ၍ သုံးစွဲခြင်း၊
- (ခ) သစ်တောတက္ကသိုလ် ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲခြင်း၊ နှစ်စဉ်ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံခြင်း၊ တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးကော်မတီသို့ ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ် ခြင်းနှင့် ပညာရေးကော်မတီက ချမှတ်သည့် ပညာရေးမူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပြည်ပ သစ်တော တက္ကသိုလ်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) သစ်တောသယံဇာတ စာရင်းများကို ၁၀ နှစ်တစ်ကြိမ် စာရင်းကောက်ယူနိုင်ရေးအတွက် စာရင်း ကောက်ယူရေး စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို တောင်းခံခြင်း၊ စာရင်းများကို ၅ နှစ် တစ်ကြိမ်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊
- (ဃ) မြန်မာ့သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ ဦးစီးဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သုတေသနအဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်၍ နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးရှိမည့် သစ်တောသုတေသန လုပ်ငန်းများ ကိုဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သုတေသနရလဒ်များကို ကုမ္ပဏီများ၊ ပုဂ္ဂလိကများသို့ ထိုက်သင့်သော အဖိုးစားနား ဖြင့် ရောင်းချဖြန့်ဖြူးခြင်း။

၂၂။ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည်-

- (က) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်တွင် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော ကိစ္စရပ်များကိုသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း မရှိစေရန် အလေးဂရုပြုရမည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ကို ခွင့်ပြုမိန့်ပေးသူ၏ သဘောတူညီချက် မရဘဲ လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။
- (ဂ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မိမိအသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုချက် ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူရမည်။

၂၃။ (က) နည်းဥပဒေ ၂၂၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) ပါ သတ်မှတ်သည့် ရက်ထက် ကျော်လွန်၍ ကျန်ရှိသော ပစ္စည်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာနက လိုအပ်သလို ဖျက်သိမ်းထုခွဲပြီး ကုန်ကျစရိတ်ကို ခွင့်ပြုချက်ရသူထံ တောင်းခံရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုချက်ရသူက ပေးဆောင်ရမည့် ငွေကို မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အရကောက်ခံရမည်။

၂၄။ (က) ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနှင့် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေအတွင်း မီးမွှေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း၊ မီးကိုင်ဆောင်သွားလာခွင့်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် နည်းလမ်း စည်းကမ်းများကို သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်ကြေညာရမည်။

(ခ) မီးသုံးစွဲသူသည် သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် နည်းလမ်း စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

၂၅။ မည်သူမဆို လောင်စာပစ္စည်းများကို သစ်တောနယ်မြေနှင့် ယင်းနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ကြေညာထားသည့် နယ်နိမိတ်မှ ကိုက် ၁၀၀ ပြင်ပတွင် စုပုံပြီးမှသာမီးရှို့ရမည်။ ယင်းသို့ မီးရှို့ရာတွင် မီးပြန့်ပွားခြင်းမရှိစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးပြီး ဖြစ်ရမည်။

၂၆။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍အောက်ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသည်-

(က) မည်သည့်သစ်ပင် သို့မဟုတ် သစ်ကိုမဆို လက်အောက်သစ်တော ဝန်ထမ်းအား သတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ ခုတ်လှဲစေခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်စေခြင်း၊ ထစ်မှတ်စေခြင်း၊ ချိုးဖြတ်စေခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းစေခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း၊

(ခ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက် မကျော်လွန်စေဘဲ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဂ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ စီးပွားဖြစ် အသေးစားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ စီးပွားဖြစ် မဟုတ်သည့် သုတေသနနှင့်ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်း များတွင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူခွင့်ပြုခြင်း၊

(င) မြေများကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ ခုတ်ထွင်ရန်၊ ရှင်းလင်းရန်၊ ထွန်ယက်ရန် သို့မဟုတ် တူးဆွရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုခြင်း၊

(စ) တောင်သူလယ်သမားများအား သစ်တောနယ်မြေအတွင်းမှ လယ်ယာမြေများသို့ ရေပေးသွင်းရန် ရေမြောင်းများ ဖောက်လုပ်ခွင့်ပြုခြင်း။

၂၇။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေတွင်ပေါက်ရောက်နေသည့် ကျွန်းနှင့် တားမြစ်သစ်ပင်များကို ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်ယူခြင်းမှတစ်ပါး ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီးသို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း မပြုရ။

- ၂၈။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေဧရိယာ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စိုက်ပျိုးခွင့်မရှိသော နယ်မြေအဖြစ် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ၂၉။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၂၈ အရ ကြေညာထားသည့် နယ်မြေတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရ။
- ၃၀။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင်ပေါက်ရောက်နေသော တားမြစ်သစ်ပင် စာရင်းတွင် မပါဝင် သည့် သစ်ပင်နှင့် သစ်များကို အောက်ပါကိစ္စရပ်များမှအပ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင် သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုမိန့် မရရှိဘဲ မည်သူမျှ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ-
- (က) သုတေသနနှင့်ပညာရေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် ထုတ်ယူသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူသည့်နေ့မှ ၁ နှစ်အတွင်းနှင့် ထုတ်ယူသည့်နေရာမှ မိုင် ၂၀ အတွင်း သုံးစွဲခြင်း၊
- (ခ) မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက် မကျော်လွန်ဘဲ ထုတ်ယူခြင်း။
- ၃၁။ မည်သူမဆို သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကို နည်းဥပဒေ ၃၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ သုံးစွဲခြင်း မပြုပါက သစ်တောဦးစီးဌာနက စည်းကြပ်သော အခွန်ငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။
- ၃၂။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေအတွင်း ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ စီးပွားရေးအလို့ငှာ တားမြစ်သစ်ပင် မဟုတ်သည့် သစ်ပင်များကို ထင်း၊ မီးသွေး အလို့ငှာ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်းမပြုရ။
- ၃၃။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိသော မြေတွင် ခွင့်ပြုမိန့်အရ ခုတ်လှဲထားသော ကျွန်းမှအပ တားမြစ်သစ်ပင်မှ ထွက်ရှိသည့် ကိုင်းဖျား ကိုင်းနားကို စည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ ထုတ်လုပ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- ၃၄။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိသော မြေပေါ်ရှိ အသေးစားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စီးပွားဖြစ် ထုတ်ယူခြင်း၊ စုသိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- ၃၅။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် ကြိုးဝိုင်းတော သို့မဟုတ် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော၏ မူလနယ်နိမိတ်ကို မထိခိုက်စေဘဲ လိုအပ်သလို ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်သည်။

အခန်း (၄)

သစ်တောစိုက်ခင်းတည်ထောင်ခြင်း

၃၆။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ စီးပွားရေးစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

- (က) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ခ) စီးပွားရေးအရ တန်ဖိုးနည်းသော သစ်များ ပေါက်ရောက်နေသည့် သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဂ) ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသော သစ်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဃ) သစ်အထွက်နှုန်းကောင်း၍ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု တန်ဖိုးရှိသော သစ်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (င) ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသော နည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (စ) ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေခြင်း။

၃၇။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ စက်မှုကုန်ကြမ်း စိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

- (က) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ခ) စီးပွားရေးအရ တန်ဖိုးနည်းသော သစ်များ ပေါက်ရောက်နေသည့် သစ်တောများ၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဂ) စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးနှင့် ဆီလျော်သော သစ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဃ) သယ်ယူပို့ဆောင်မှု လွယ်ကူပြီး စက်ရုံအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော ကြိုးဝိုင်းတော၊ ကြိုးပြင် ကာကွယ်တောများတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (င) ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသော နည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း။

၃၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ရေ၊ မြေ၊ သဘာဝဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးစိုက်ခင်းများ ကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

- (က) တောများပျက်စီးပြုန်းတီးခဲ့သော ရေဝေရေလဲဒေသများနှင့် အပူပိုင်းဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ခ) ရေဝေရေလဲဒေသ၊ သဘာဝဝန်းကျင်နှင့် သားငှက် တိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားနေထိုင်ရာ ဒေသရင်းများ ကို ပြန်လည်တည်ထောင်ရန်အတွက် သင့်လျော်မည့် ဒေသခံအပင်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဂ) ဒေသ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာပြင် အနေအထားများအပေါ်မူတည်၍ သင့်လျော်သည့် စိုက်ပျိုး နည်းများနှင့်အတူ မြေပြုပြင်တည်ဆောက်ရေးနည်းများဖြင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃၉။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ ဒေသန္တရထောက်ပံ့ရေး စိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

- (က) ဒေသန္တရထောက်ပံ့ရေး ကြိုးဝိုင်းများနှင့် ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ခ) ဒေသခံပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော သစ်၊ ထင်း၊ တိုင်း၊ မျောများ ရရှိစေနိုင်သည့် ဘက်စုံ အကျိုးပြုစေပြီး အကြီးမြန်သော သစ်မျိုးများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဂ) ပျက်စီးပြုန်းတီးနေသော သစ်တောနယ်မြေများအတွင်း၌ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ဃ) ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှုမရှိစေသော နည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်း။

၄၀။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၊ ပုဒ်မခွဲ (င) အရ ကျေးရွာထင်းစိုက်ခင်းများကို တည်ထောင်ရာတွင် အောက်ပါမူများကို အခြေခံရမည်-

- (က) ကျေးရွာပိုင်မြေများ၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးခြင်း၊
- (ခ) စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်း၊
- (ဂ) မြေအသုံးချမှုတန်ဖိုး ပိုမိုရရှိစေရန် သီးနှံသစ်တော ရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းကို ကျေးရွာလူထုအား ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဃ) ခုတ်လှဲရိပ်သိမ်းချိန် ရောက်ရှိသောအခါ ကျေးရွာလူထုအား အခွန်အခပေးဆောင်စေ၍ သုံးစွဲခွင့် ပြုခြင်း။

၄၁။ သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ အရ သစ်တောစိုက်ခင်း ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်က ဖက်စပ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်က လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ရာတွင်ဖြစ်စေ အောက်ပါတို့နှင့် ညီညွတ်ရမည်-

- (က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်သော ကိစ္စဖြစ်ပါက ယင်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးခြင်း၊
- (ခ) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သဘောတူ ခွင့်ပြုသော သစ်အမျိုးအစားနှင့် နေရာဒေသဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) ကြိုးဝိုင်းတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောနှင့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင် လုပ်ကိုင်မှုဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သဘောတူခွင့်ပြုသော ရေ၊ မြေနှင့် သဘာဝဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးမှု မရှိစေသော စိုက်ပျိုးနည်းဖြစ်ခြင်း၊
- (င) ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေခြင်း၊
- (စ) စီးပွားရေး၊ စက်မှုကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် လောင်စာလိုအပ်ချက်ကို အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် သစ်တောစိုက်ခင်းဖြစ်ခြင်း၊
- (ဆ) ဒေသအလိုက်သတ်မှတ်ထားသော အခွန်ကို ပေးဆောင်ခြင်း။

<ပြင်ဆင် 04.11.1998>

၄၁-က။ အစိုးရအဖွဲ့သည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေသခံ ပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောစိုက်ခင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနအား လွှဲအပ်သည်။

<ပြင်ဆင် 04.11.1998>

၄၂။ (က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ တည်ထောင်မည့် ထင်းစိုက်ခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပထမနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအားလုံးကို တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်ပေးရမည်၊

- (ခ) ဒုတိယနှစ်မှစ၍ ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ထင်းစိုက်ခင်းအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း လုပ်ငန်း များကို သစ်တောဦးစီးဌာနက ဖြန့်ဖြူးပေးသည့် နည်းပညာရပ်များကို အသုံးပြု၍ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာ လူထုက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည်၊

- (ဂ) ထင်းစိုက်ခင်းအားလွှဲပြောင်းရယူသည့် ကျေးရွာသည် ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းသည့်အခါ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုအတွက်ဖြစ်လျှင် သစ်တောဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သောအခွန်ကို ပေးဆောင်ရမည်။
- ၄၃။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ကျေးရွာလူထုက စုပေါင်းလုပ်အားဖြင့် စိုက်ပျိုးပြီး ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲသော ကျေးရွာပိုင်ထင်းစိုက်ခင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍-
- (က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် စတင်စိုက်ပျိုးတည်ထောင်သည့် နှစ်တွင် ဒေသ၏လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသောပျိုးပင်များကို ဖြန့်ဝေပေးရမည်၊
- (ခ) စတင်စိုက်ပျိုးသည့် အချိန်မှ ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို သစ်တောဦးစီးဌာနက လမ်းညွှန်ပြသသည့်အတိုင်း ကျေးရွာလူထုက လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်၊
- (ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် မြေအသုံးချမှုတန်ဖိုး ပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် သီးနှံသစ်တောရောနှော စိုက်ပျိုးခြင်း နည်းပညာများကိုလည်း ပြသပေးရမည်၊
- (ဃ) သစ်တောဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ပေးသော ခုတ်လှဲရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ကျေးရွာလူထုက ထင်းများကို မိမိသုံးအတွက် အခမဲ့ ထုတ်ယူ သုံးစွဲနိုင်သည်။
- ၄၄။ စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်အရ နိုင်ငံတော်အတွက် သစ်တောစိုက်ခင်း တည်ထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် သဘာဝနည်းလမ်းဖြင့်သစ်တောပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက် ပေးရန် တာဝန်ရှိလျှင်-
- (က) သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းမပြုမီ ထုတ်ယူမည့် စီမံချက်ကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်၊
- (ခ) သစ်ထုတ်ယူသော သစ်ကွက်အတွင်း၌ သစ်တောစိုက်ခင်းများကို မိမိ၏ကုန်ကျစရိတ်ဖြင့် ပြန်လည် စိုက်ပျိုးပေးရမည်၊
- (ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနက လိုအပ်သည်ဟု သတ်မှတ်သော သစ်တောနယ်မြေအတွင်း သဘာဝသစ်တော ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို မိမိ၏ ကုန်ကျစရိတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်၊
- (ဃ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခြင်းကြောင့် သဘာဝဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုများအတွက် သစ်တော ဦးစီးဌာနသို့ လျော်ကြေးပေးရမည်။

အခန်း (၅)

သစ်တောထွက်ပစ္စည်းထုတ်ယူခွင့်

- ၄၅။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ အရ စီးပွားဖြစ် သစ်တောထွက်ပစ္စည်း ထုတ်ယူ ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဈေးပြိုင်စနစ်ကျင့်သုံးရာတွင် လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ် ထားရှိရမည်။
- ၄၆။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ခွင့်ပြုမိန့်မလိုသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကို ထုတ်ယူ ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိသည်-
- (က) ထုတ်ယူခွင့်တောင်းခံသော သစ်နှင့် တိုင်များအတွက် ပင်ထောင်ရိုက်မှတ်၍ ငုတ်ရင်းတွင် “မိမိသုံး” တံဆိပ် ရိုက်မှတ်ပေးရမည်၊

(ခ) ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူ၏အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ၊ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းအမျိုးအမည်နှင့် အရေအတွက် တို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်။

၄၇။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေမှ ထုတ်လုပ် သည့် အခွန်ဆောင်ပြီးသောထင်းကို မီးသွေးဖုတ်နိုင်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် လိုင်စင်ပုံစံနှင့် ယင်းလိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ မီးသွေးဖို တည်ထောင် ခွင့်နှင့် မီးသွေးဖုတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၆)

သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း

၄၈။ (က) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ကိစ္စရပ်များမှတစ်ပါး သစ်တောထွက်ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာကို ပြည်တွင်း၌ မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းလိုလျှင် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တော အရာရှိက လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံမှ မျှောစာ လျှောက်ထားရယူရမည်။

(ခ) မျှောစာရရှိသူသည် မျှောစာအတွက် သတ်မှတ်ထားသောအခကြေးငွေကိုပေးဆောင်ရမည်။

၄၉။ (က) မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် ၎င်းကတာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော သစ်တောဝန်ထမ်း သည် အခွန်ဆောင်ပြီးသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအတွက် မျှောစာထုတ်ပေးခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ထုတ်ပေးသည့်မျှောစာတိုင်းတွင် အောက်ပါတို့ ဖော်ပြပါရှိရမည်-

(၁) သစ်ဖြစ်ပါက သစ်အမျိုးအမည်နှင့် သစ်လုံး သို့မဟုတ် ခွဲသားအရေအတွက်၊

(၂) အခြားသစ်တောထွက်ပစ္စည်းဖြစ်ပါက အရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစား၊

(၃) သစ်လုံးနှင့် ခွဲသားများပေါ်၌ ပါရှိသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသား၊

(၄) သယ်ယူမည့်ခရီးလမ်းဆုံး၊

(၅) မျှောစာ၏သက်တမ်းကာလ၊

(၆) လမ်းခရီးတွင် ရပ်တန့်၍ စစ်ဆေးခံရမည့် သစ်တောကင်းရုံးများ၏ အမည်စာရင်း။

၅၀။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ဆောင်လာသူ မည်သူ့ကို မဆို မျှောစာ ပါ/မပါ စစ်ဆေးမေးမြန်းခွင့်ရှိသည်။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်သော် လည်း မျှောစာမပါဘဲ သယ်ဆောင်လာကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အရေးယူနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာအမှုတွဲကို မြို့နယ်အဆင့် သစ်တောအရာရှိထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်။

၅၁။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် မိမိသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းမည့် သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခံရန်၊ အခွန်ဆောင်ရန် သို့မဟုတ် တံဆိပ် အမှတ်အသားရိုက်မှတ်ရန် သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောကင်းရုံးသို့ သယ်ဆောင်သွားရမည်။

၅၂။ မည်သူမျှ ပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ခြင်းမပြုရသေးမီအတွင်း သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းများကို သစ်တောကင်းရုံးမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

၅၃။ သစ်သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် သစ်လုံးကြီးများဖြင့် ဖွဲ့သော နှစ်ပေခွဲထက် ပိုမိုနစ်မြုပ်သည့် သစ်ဖောင်နှင့် သစ်လုံးများကို ခိုင်ခံ့စွာ နေရာတကျ ဖွဲ့စည်းချည်နှောင် တွဲဖက်ထားသည့် ဖောင်ဖြင့်သာ မျှောချရမည်။

၅၄။ နည်းဥပဒေ ၅၃ ပါ သစ်ဖောင်ကြီးများကို နှစ်စဉ် မေလ ၁၆ ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ အတွင်း၌သာ ချင်းတွင်းမြစ်တစ်လျှောက် မျှောချခွင့်ရှိသည်။

၅၅။ မည်သူမဆို မိမိကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသယ်ဆောင်လာသည့် သစ်၊ ထင်း၊ မျှော၊ ဝါး သို့မဟုတ် ကြိမ်ဖောင် များ တူးမြောင်းနှင့်ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည့် ရေလွှဲဆည်ပေါက်သို့ ဆိုက်ရောက်သည့်အခါတွင် ဆည် ကြီးကြပ်သူ၏ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ရေလွှဲဆည်ကိုဖြတ်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရ မည်။ ရွှေ့ပြောင်းရန် ရေမလုံလောက်ကြောင်း ဆည်ကြီးကြပ်သူက ထင်မြင်လျှင် သစ်တောဝန်ထမ်းက အထူးခွင့်ပြုမိန့်အရ ခွင့်ပြုသည့်လမ်းမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။

၅၆။ (က) သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သစ်ဖောင်များကို ချည်ထားခြင်း၊ ရပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆွဲထား ခြင်း မပြုရသောနယ်နိမိတ်များကို အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း သစ်ဖောင်များကို ချည်ထားခြင်း၊ ရပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆွဲထားခြင်းမပြုရ။

၅၇။ (က) ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် တံတားများ၊ တာတမံများ သို့မဟုတ် ယင်းတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် လုပ်ငန်းများကို ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

(ခ) သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ထုတ်ပြန် သတ်မှတ် သည့် စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်းမပြုရ။

၅၈။ မည်သူမျှ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ မျှောစာမလိုဘဲ သယ်ယူ ရွှေ့ပြောင်းခွင့်ရှိသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများမှအပ ကျန်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင် သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံးများကို ဖြတ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

၅၉။ မျှောစာရရှိသူသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာတွင် နိုင်ငံတော်ပိုင်ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာ ပျက်စီးမှုရှိလျှင် ထိုက်သင့်သော လျော်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။

၆၀။ မည်သူမဆို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ၏ အထူးခွင့်ပြု ချက်မရရှိလျှင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌-

(က) မြစ်များတွင် ရေစီးခြင်းကို ယုတ်လျော့စေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပြောင်းလဲစေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပိတ်ဆို့စေခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ခ) မော်တော်ကားလမ်း သို့မဟုတ် မီးရထားလမ်းတစ်လျှောက် ယာဉ်အသွားအလာ ပိတ်ဆို့မှု တစ်စုံတစ်ရာမပြုလုပ်ရ။

၆၁။ (က) မည်သည့် သစ်တောဝန်ထမ်းမဆို မြစ်၊ ချောင်းနှင့် ရေကြောင်းတစ်လျှောက် သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီးဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှုများကို ကာကွယ်တားမြစ်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် အစိုးရအရာရှိ သည် သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီးဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှုများကို ဖယ်ရှားခွင့်ရှိသည်။

၆၂။ သစ်မျှောခြင်းကို အတားအဆီးဖြစ်စေမည့် ပြုလုပ်မှုများကို နည်းဥပဒေ ၆၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ကာကွယ်တားမြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ဖယ်ရှားခြင်းပြုရာတွင် ကုန်ကျသောစရိတ် များကို အတားအဆီးပြုလုပ်သူအား ကျခံစေရမည်။

အခန်း (၇)

ရေမျှောကမ်းတင်သစ်များ စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၆၃။ (က) မည်သူမျှ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းနယ်မြေအတွင်း ကျရောက်သည့် ရန်ကုန်မြစ်၊ ပုဇွန်တောင်ချောင်း နှင့် ပဲခူးမြစ်များအတွင်း ရေမျှောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ရန်ကုန် တိုင်း သစ်တောအရာရှိတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်း မပြုရ။

(ခ) မည်သူမျှ အောက်ပါမြစ်များအတွင်း ရေမျှောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ-

(၁) မှော်ဘီချောင်းရွာအောက်နှင့် လိန်ကုန်းရေကျော်ချောင်းဝအထိ ရန်ကုန်နှင့် လှိုင်မြစ်တို့၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ၊

(၂) ပဲခူးနှင့် ရန်ကုန်မြစ်တို့ဆုံရာမှ အိုးဘီကျွန်း၏ မြောက်ဘက်စွန်းအထိ ဒေသတွင် ကျရောက်သော ပဲခူးမြစ်၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသ။

၆၄။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျိုးမဝင်သည့်မြစ်များအတွင်း ရေမျှောကမ်းတင် သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်း မပြုရ။

၆၅။ (က) ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိသည် နေရာဒေသနှင့် အချိန်ကာလကို ဖော်ပြပြီး ရေမျှော ကမ်းတင်သစ်များ ဆယ်ယူခွင့်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်နိုင်သည်။

(ခ) မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ထုတ်ပြန်သည့် တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရ။

၆၆။ (က) နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျိုးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရေမျှောကမ်းတင်သစ်ဆယ်ယူသည် ဆယ်ယူရရှိသည့် သစ်လုံးများကို အနီးဆုံး သစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူဆောင်လာရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ စုသိမ်းယူဆောင်လာသူသည် သတ်မှတ်ထားသည့် သစ်ဆယ်ခွေကို ရပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၆၇။ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် သစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူဆောင်လာသော ရေမျှောကမ်းတင် သစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) သက်ဆိုင်ရာများသိရှိနိုင်ရန်နှင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် တောင်းခံနိုင်ရန် မြစ်ညာဒေသရှိ ပြည်နယ်၊ တိုင်းအတွင်းမှ မြို့နယ်သစ်တောရုံးများ အားလုံးနှင့် သစ်တောကင်းရုံးများ အားလုံးတွင် အမိန့်ကြော်ငြာ စာများ ထုတ်ပြန်ချိတ်ဆွဲထားရမည်။ ထို့ပြင်ယင်းသို့သော အမိန့်ကြော်ငြာစာများကို အလိုရှိကြောင်း ကြိုတင်စာရင်းပေးသွင်းထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ် ပိုင်ရှင်များသို့လည်း ပေးပို့ရမည်။
- (ခ) ရေပေါ်တွင် အလိုအလျောက်မပေါ်ဘဲ မျောပါလာသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များနှင့် ပင်လယ်ပြင် တွင် မျောပါနေသည့် သစ်များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာပါ ခွင့်ပြုသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ခွင့်ပြုမိန့်ရယူ၍ ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိသည်။
- (ဂ) မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းပိုင် တံဆိပ်ပါရှိသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့သစ်လုပ် ငန်းသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်။
- (ဃ) ဆယ်ယူထားသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များသည် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များမှ မျောထွက်လာသည့် သစ်များဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါက ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ မူလပိုင်ရှင်အား ပြန်လည်ယူဆောင်သွားခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- ၆၈။ မူလပိုင်ရှင်သည် နည်းဥပဒေ ၆၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ မိမိအား ပြန်လည်ယူဆောင်သွားခွင့်ပြု သည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သစ်တောကင်းရုံး၌ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခဲ့ရသည့်အတွက် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေကို ပေးဆောင်ရမည်။
- ၆၉။ ပင်လယ်တွင်ဖြစ်စေ၊ မြစ်များ၊ ချောင်းများတွင်ဖြစ်စေ ဆယ်ယူရရှိသည့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်များ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက အခါအားလျော်စွာ ကြေညာ၍ သတ်မှတ်သည့် ဆယ်ယူခနှုန်းထားအတိုင်း သစ်ပိုင်ရှင်က ဆယ်ယူမှုကို ပေးချေရမည်။

အခန်း (၈)

ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးများကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် သစ်များကို တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း

- ၇၀။ သစ်ထုတ်ယူခွင့်ရရှိသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်သည့် သစ်တွင် ရိုက်မှတ်ရန် အသုံးပြုသော မိမိ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို အသုံးပြုမည့် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- ၇၁။ (က) နည်းဥပဒေ ၇၀ အရ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပုံစံသည် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ သဘောတူညီချက်ရရှိရမည့်အပြင် မှတ်ပုံတင်သည့်ပုံစံတွင် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင် ကို ညွှန်ပြသည့် အထူးအမှတ်အသားတစ်ခု ပါရှိရမည်။
- (ခ) မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်၏ ပြင်ပတွင် သုံးစွဲခြင်း မပြုရ။
- ၇၂။ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးတစ်ခုနှင့် မလုံလောက်ပါက ဆင့်ပွားတံဆိပ်တုံးကို အမှတ်စဉ်ဖြည့်စွက်၍ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

၇၃။ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တစ်ခု၏မှတ်ပုံတင်သက်တမ်းသည် မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိသည့် နေ့မှစ၍ ယင်းကို ပယ်ဖျက်သည့် နေ့အထိ ဖြစ်စေရမည်။

၇၄။ မှတ်ပုံတင်သည့်ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကို ပေးဆောင်ရမည်။

၇၅။ အောက်ပါအကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်သည့်အခါ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း ပျက်ပြယ်သည်-

- (က) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင် ကိုယ်တိုင်က မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း၊
- (ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် ကြွေးမြီများမပေးဆပ်နိုင်ကြောင်း တရားရုံးမှ ကြေညာခံ ရခြင်း၊
- (ဂ) အထူးခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် သစ်ထုတ်ရန် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် တံဆိပ်ဖြစ်ပါက ခွင့်ပြုသက်တမ်းကုန်ဆုံး ခြင်း၊
- (ဃ) တံဆိပ်တုံးအား ၁၂ လတိုင်အောင် တစ်ဆက်တည်း အသုံးပြုမှုမရှိခြင်း။
- (င) တံဆိပ်တုံးပုံစံကိုပြောင်းလဲရန်လိုအပ်ကြောင်း ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူက လျှောက်ထားလာခြင်း၊
- (စ) တံဆိပ်တုံးကို မှတ်ပုံတင်စည်းကမ်းနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အသုံးပြုကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရခြင်း။

၇၆။ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို လက်ဝယ်ထားခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရှိသူများမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်တုံးကို အသုံးပြုရန် မှတ်ပုံတင်ပြီးကြောင်း သက်ဆိုင်ရာခရိုင်သစ်တောအရာရှိရုံးက ထုတ်ပေးသည့် သက်သေခံလက်မှတ် ရရှိထားသူ တံဆိပ်ပိုင်ရှင်၊
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်၏ ကိုယ်စား ကိုင်ဆောင်ခွင့် ရှိသူ။

၇၇။ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း သို့မဟုတ် သစ်လုံးများကို ဖြတ်ပိုင်းခြင်းပြုသောအခါ ၂၄ နာရီအတွင်း ငုတ်နှင့်သစ်လုံးများအပေါ်တွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ရမည်။

၇၈။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရသေးသည့် သစ်များကို ခုတ်လှဲသည့် နေရာမှ သယ်ယူ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

၇၉။ (က) ခွဲစိတ်ခြင်းမရှိသေးသည့် သစ် သို့မဟုတ် အကြမ်းခုတ်ထားပြီး သစ်များပေါ်တွင် မှတ်ပုံတင် ထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုသာ ရိုက်မှတ်ရမည်။

- (ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၇၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တံဆိပ်တုံး ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရရှိသူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

၈၀။ မည်သူမျှ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုမိန့်နှင့်အညီ မဟုတ်လျှင်ဖြစ်စေ-

- (က) ပင်ထောင်သစ်ပင်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုမရိုက်ရ၊
- (ခ) သစ်နှင့်သစ်လုံးပေါ်တွင် ရိုက်မှတ်ထားသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသားကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ပျက်စေခြင်း မပြုရ၊
- (ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် အခွန်အခများ အားလုံးပေးဆောင်ပြီးကြောင်း ဖော်ပြ သည့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ တံဆိပ်အမှတ်အသားမပါရှိလျှင် အခြားကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပါသည့် သစ် သို့မဟုတ် တံဆိပ်ရာကို ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ထားသည့် လက္ခဏာ ပါသော သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

(ဃ) သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ သို့မဟုတ် သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ မဟုတ်လျှင်
တံဆိပ်အမှတ်အသားမပါသည့် သစ်လုံးများကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ မရွှေ့ပြောင်းမီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို
ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

(င) သစ်မျှောချရန်အသုံးပြုသည့် ချောင်း၊ မြောင်းများ၏ အမြင့်ဆုံးရေတက်ရာနေရာအတွင်း ရောက်ရှိ နေသည့်
သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

(စ) တရားမဝင်ခုတ်လှဲထုတ်ယူထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ကျွန်းစို သို့မဟုတ် သစ်ပေါ်တွင်
ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း(၉)

သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များ

၈၁။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ တည်ထောင်ထားသော သစ်တောကင်းရုံးများအနက် သင့်လျော်သည့်
သစ်တောကင်းရုံးများကို သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များ အဖြစ်
သတ်မှတ်အသုံးပြုစေနိုင်သည်။ ယင်းသို့ အသုံးပြုသည့် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များကို သီးခြားအမှတ် စဉ်တပ်၍ သက်ဆိုင်ရာ
သစ်သိုလှောင်ဆိပ်ရှေ့တွင် ဆိုင်းဘုတ် စိုက်ထူထားရမည်။

၈၂။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်ကို မရရှိဘဲ သစ်သိုလှောင် ဆိပ်များကို
အသုံးမပြုရ။

၈၃။ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များတွင် ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ၏ သစ်များကိုသာ
သိုလှောင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူက သစ်များကိုရောင်းချပြီး၍ ယင်းသစ် ဝယ်ယူသူက
ဆက်လက်သိုလှောင်ထားရှိလိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသည့် အခကြေးငွေကို ပေးဆောင်ပြီး ဆက်လက်
သိုလှောင်ထားခွင့်ရှိသည်။

၈၄။ မည်သူမျှ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်အတွင်းရှိ သစ်သယ်ဆောင်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ခြင်း သို့မဟုတ် အတား အဆီးဖြစ်စေခြင်း
မပြုရ။

၈၅။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံး
သို့မဟုတ် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များအတွင်းရှိ သစ်များကို မျှောစာမပါဘဲ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းရန်
အားထုတ်ခြင်း မပြုရ။

၈၆။ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်သို့ ရောက်ရှိလာသည့် သစ်များတွင် မသမာသောနည်းဖြင့် ရရှိထားသည့် သစ် များ ပါဝင်ကြောင်း
စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကို သက်ဆိုင်ရာ သစ် သယ်ဆောင်သူက ကျခံရမည်။

၈၇။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးရန်အလို့ငှာ သစ်တောကင်းရုံး၌ ထားရှိစဉ်အတွင်း သို့မဟုတ်
သစ်သိုလှောင်ဆိပ်တွင် သိုလှောင်ထားစဉ်အတွင်း ပျက်စီးမှု သို့မဟုတ် ဆုံးရှုံးမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းသည်

သစ်တောဝန်ထမ်း၏ ပေါ့ဆမှု၊ လိမ်လည်မှု သို့မဟုတ် တမင်ပျက်စီးစေမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရခြင်း မဟုတ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာသစ်တောဝန်ထမ်းတွင် တာဝန်မရှိစေရ။

အခန်း (၁၀)

သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် စက်ရုံတည်ထောင်ခြင်း

၈၈။ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရ မည်သူမဆို သစ်အခြေခံအသုံးပြုသည့် အိမ်တွင်း စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများနှင့် ပရိဘောဂ လုပ်ငန်းများအတွက် အချင်း ၁၈ လက်မနှင့်အောက် သစ်ဖြတ်လွှာ သို့မဟုတ် ယင်းနှင့်ခွဲစိတ်အားညီမျှသော ပတ်လွှစက်များကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောရုံးတွင် သတ်မှတ်ချက် နှင့်အညီ နှစ်စဉ် မှတ်ပုံတင်ပြီး တည်ထောင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၈၉။ (က) အထပ်သားစက်၊ သစ်ပါးလွှာစက် သို့မဟုတ် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၆၀၀၀ နှင့်အထက် ခွဲစိတ် နိုင်သည့် လွှစက်တည်ထောင်လိုသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားမှုကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ စိစစ်၍ ဝန်ကြီးဌာန၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၀။ (က) နည်းဥပဒေ ၈၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့်အကျိုးမဝင်သည့် တစ်နှစ်လျှင် တန် ၆၀၀၀ အောက် ခွဲစိတ်နိုင်သော လွှစက်၊ လွှစက် သို့မဟုတ် လျှာထိုးစက် တည်ထောင်လိုသူသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ယင်း ကိစ္စအလို့ငှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် သစ်တောအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားမှုကို စိစစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီညွတ်ပါက ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၁။ နည်းဥပဒေ ၈၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၉၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ သစ်အခြေခံ အသုံးပြုသည့် စက်ရုံတည်ထောင်ရန် ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိသူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်သော-

(၁) အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ရမည်။

(၂) ခွင့်ပြုမိန့်စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၁၁)

ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၉၂။ သစ်တောဝန်ထမ်းတိုင်းသည် သစ်တောဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိစေရန် တားဆီးခြင်းနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းများကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၉၃။ အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်း မပြုနိုင်သော နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာတစ်ခုခုတွင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာကို သိုဝှက်ထားကြောင်း ယုံကြည်ရန်လုံလောက်သည့် အကြောင်းရှိလျှင် ထိုနေအိမ်၊

အဆောက်အအုံ၊ နေရာကိုရှာဖွေရန် ပထမတန်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၊ အာဏာရ တရားသူကြီးသည် သစ်တောအရာရှိတစ်ဦးဦးအား ရှာဖွေမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၉၄။ ရှာဖွေအမိန့်ရရှိသူသည်-

- (က) ရှာဖွေအမိန့်ကို ကိုယ်တိုင်အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားသူတစ်ဦးဦးကို တစ်ဆင့်လွှဲအပ်ခြင်း မပြုရ၊
- (ခ) ရှာဖွေခြင်းကို သက်သေ ၂ ဦးရှေ့တွင် ပြုလုပ်ရမည်၊
- (ဂ) ရှာဖွေအမိန့်တွင်ပါရှိသည့် နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် နေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံ ပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ပစ္စည်း ကိရိယာ တန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူခြင်း ပြုရမည်၊
- (ဃ) ရှာဖွေသည့်အချိန်မှ ၂၄ နာရီအတွင်း ရှာဖွေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေအမိန့်ထုတ်ပေးသူ တရားသူကြီးထံ စာဖြင့် အစီရင်ခံရမည်။

၉၅။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော အဆောက်အအုံ၊ နေရာနှင့် မည်သည့် ယာဉ်မျိုးကိုမဆို ရှာဖွေအမိန့်ရယူရန်မလိုဘဲ သက်သေ ၂ ဦးရှေ့တွင် ရှာဖွေခြင်းပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ရှာဖွေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ပစ္စည်းကိရိယာတန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် သူကို အရေးယူခြင်းပြုရမည်။

၉၆။ သစ်တောဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက်ရှာဖွေအမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်း သိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤနည်းဥပဒေများတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိလျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၉၇။ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ဖမ်းဆီးရမိသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ်တော ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ စီမံခန့်ခွဲရေး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် လိုက်နာရမည့် နည်းလမ်းများကို သတ်မှတ် ထားရှိရမည်။

၉၈။ သစ်တောဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးသည် သစ်တောပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသူအား အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာကို မေးမြန်းရယူနိုင်သည်။ ယင်းသို့မေးမြန်းခြင်းခံရသူသည် မိမိ၏ အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာအမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်။

၉၉။ ဤနည်းဥပဒေ များအရ သစ်တောဝန်ထမ်းက ရှာဖွေရာတွင် သိမ်းဆည်းရမိသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိသည်-

- (က) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ယာယီပြန်လည် ပေးအပ်ထားနိုင်သည်၊
- (ခ) ပျက်စီး၊ ပုပ်သိုးလွယ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ခရိုင်သစ်တော အရာရှိ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိသည်၊
- (ဂ) ပိုင်ရှင်မပေါ်သည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက် ဖြင့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခွင့် ရှိသည်။

<ပြင်ဆင် 04.11.1998>

၁၀၀။ သစ်တောဥပဒေပါ ပြစ်မှုကို အရေးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) အောက်ဖော်ပြပါ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိဘဲ ထုတ်ယူခြင်း၊ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် တရားမဝင်လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ပြုသည့်အတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား သစ်တောဦးစီးဌာန မဟုတ်သည့် အခြားအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူက ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်လျှင် ထိုဖမ်းဆီးသူသည် တရားခံကို သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်-
- (၁) ၁ တန်ထက်မပိုသော ကျွန်းသစ်၊
- (၂) ကျွန်းမဟုတ်သည့် တားမြစ်သစ်ပင်မှ ထွက်ရှိသည့် ၃ တန် ထက်မပိုသော သစ်၊
- (၃) ကျွန်း သို့မဟုတ် တားမြစ်သစ်ပင်မှ ထွက်ရှိသည့် သစ်မှအပ ၃ တန်ထက် မပိုသော အခြားသစ်၊
- (၄) သစ်မှအပ ဒေသတန်ဖိုး ကျပ် ၅၀၀၀ ထက် မပိုသော အခြားသစ်တောထွက်ပစ္စည်း၊
- (၅) မြေဥွှဲစွဲကပ်ထားသော သို့မဟုတ် မြေဥွှဲစွဲကပ်ထားသောပစ္စည်းတွင် တပ်ဆင်ထားသည့် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်း။

ခြွင်းချက်။ ။ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဤနည်းဥပဒေခွဲငယ် (၅) ပါ

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်လျှင် မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ယင်းပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းပေးရန် မလိုဘဲ အမှုအကြောင်းအရာ ဖော်ပြချက်နှင့်တကွ တရားခံကိုသာ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လွှဲပြောင်းပေးသော ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ နှင့်အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ တွင် အကျုံးဝင်သော ပြစ်မှုမှအပ ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိသော သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၊ ပုဒ်မ ၄၁၊ ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄၅ ပါ ပြစ်မှုဖြစ်လျှင် ယင်းပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးသော သစ်တောဝန်ထမ်းက ဖြစ်စေ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်က ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရမည်။
- (ဃ) သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ တွင် အကျုံးဝင်သော ပြစ်မှုမှအပ ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိသော သစ်တော ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၊ ပုဒ်မခွဲ (က)၊ ပုဒ်မ ၄၄ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄၆ ပါ ပြစ်မှုဖြစ်လျှင် ယင်းပြစ်မှုကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးသော သစ်တောဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကဖြစ်စေ၊ ယင်းပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း သိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးက ဖြစ်စေ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၄ နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်း၌ ပထမသတင်းပေး တိုင်ကြားရမည်။

[<ပြင်ဆင် 04.11.1998>](#)

၁၀၁။ သစ်တောအရာရှိသည် ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရမည့် သစ်တောပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုမီ-

- (က) စွပ်စွဲခံရသူနှင့် သက်သေများလာရောက်စေရန် ဆင့်ခေါ်ခွင့်နှင့် စာရွက်စာတမ်းများ တင်ပြစေရန် တောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်၊
- (ခ) စုံစမ်းစစ်ဆေးပိုင်ခွင့်နှင့် ယင်းသို့စုံစမ်းစစ်ဆေးစဉ် သက်သေထွက်ချက်များကို မှတ်တမ်းရယူခွင့် ရှိသည်။

၁၀၂။ သစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းပြီး လွှဲပြောင်းပေးသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို လက်ခံရယူရမည်။

၁၀၃။ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ သစ်တောအရာရှိက စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူပြီး ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ ထုခွဲရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၀၄။ သစ်တောဥပဒေအရ သစ်တောဦးစီးဌာနက ရရန်ရှိသော ငွေများကို မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေဖြစ်ဘိ သကဲ့သို့ အရကောက်ခံနိုင်ရန် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ကော်လိတ်တော် အရာရှိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။

အခန်း (၁၂)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၁၀၅။ မည်သူမဆို အောက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း သို့မဟုတ် တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) အရ ငွေဒဏ်ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် ၆ လ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်-

နည်းဥပဒေ ၁၁ (က) ။ ။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ ကြိုးဝိုင်းတော ဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့ဖွဲ့စည်းသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန် အခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၁၇ (က) ။ ။ နည်းဥပဒေ ၁၅ အရ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော သတ်မှတ်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် ယင်းသို့သတ်မှတ် အမိန့်ကြော်ငြာစာအရ ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံတစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့်အရေးများကို လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၁၉။ ။ မည်သူမျှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ယင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွင်း အောက်ပါတစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ-

(က) သစ်တောဦးစီးဌာနကသတ်မှတ်ထားသော သစ်ပင်အမျိုးအစားများကို ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း၊

(ခ) ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေထိုင်ခြင်း၊

(ဂ) အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ စားကျက်ချခြင်း၊

(ဃ) စိုက်ပျိုးရန်အတွက် မြေကို တူးဆွခြင်း သို့မဟုတ် ရှင်းလင်းခြင်း၊

(င) ရေတွင်အဆိပ်ခတ်ခြင်း၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်း သို့မဟုတ် ပေါက်ကွဲစေတတ်သောအရာများ အသုံးပြု ခြင်း၊

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖမ်းဆီးခြင်း သို့မဟုတ် အမဲလိုက်ပစ်ခတ်ခြင်း၊

(ဆ) မီးမွှေးခြင်း၊ မီးဖိုခြင်း သို့မဟုတ် မီးသယ်ယူခြင်း။

နည်းဥပဒေ ၂၂။ ။ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုချက် ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်တွင် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် သဘာဝဝန်းကျင်အား ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်း မရှိစေရန် အလေးဂရုပြုရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ကို ခွင့်ပြုမိန့်ပေးသူ၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရ။

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မိမိအသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ခွင့်ပြုချက်ကုန်ဆုံးသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၄ (ခ)။ ။ မီးသုံးစွဲသူသည် သစ်တောအရာရှိက သတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် နည်းလမ်း၊ စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၅။ ။ မည်သူမဆို လောင်စာပစ္စည်းများကို သစ်တောနယ်မြေနှင့် ယင်းနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ကြေညာထားသည့် နယ်နိမိတ်မှ ကိုက် ၁၀၀ ပြင်ပတွင် စုပုံပြီးမှသာ မီးရှို့ရမည်။ ယင်းသို့ မီးရှို့ရာတွင် မီးပြန့်ပွားခြင်း မရှိစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးပြီး ဖြစ်ရမည်။

နည်းဥပဒေ ၂၇။ ။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင် ပေါက်ရောက် နေသည့် ကျွန်းနှင့် တားမြစ်သစ်ပင်များကို ခွင့်ပြုမိန့်အရ ထုတ်ယူခြင်းမှတစ်ပါး ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ထစ်မှတ်ခြင်း၊ ချိုးဖြတ်ခြင်း၊ ဖောက်ထွင်းခြင်း၊ မီး သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ပျက်စီးစေခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၂၉။ ။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၂၈ အရ ကြေညာထားသည့် နယ်မြေတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၃၀။ ။ အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေတွင် ပေါက်ရောက်နေသော တားမြစ်သစ်ပင် စာရင်း တွင် မပါဝင်သည့် သစ်ပင်နှင့် သစ်များကို အောက်ပါကိစ္စရပ်များမှအပ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိဘဲ မည်သူမျှ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သင်းသတ်ခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

(က) သုတေသနနှင့်ပညာရေးလုပ်ငန်း၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်သော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားဖြစ်မဟုတ်သည့် မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် ထုတ်ယူသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်ယူသည့်နေ့မှ ၁ နှစ်အတွင်းနှင့် ထုတ်ယူသည့်နေရာမှ မိုင် ၂၀ အတွင်း သုံးစွဲခြင်း၊

(ခ) မိမိသုံး၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး သို့မဟုတ် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသုံးအတွက် သတ်မှတ်အရေအတွက်ထက် မကျော်လွန်ဘဲ ထုတ်ယူခြင်း။

နည်းဥပဒေ ၃၂။ ။ မည်သူမျှ သစ်တောနယ်မြေနှင့် အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော မြေအတွင်း ပြည်နယ်၊ တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ စီးပွားရေးအလို့ငှာ တားမြစ်သစ်ပင် မဟုတ်သည့် သစ်ပင်များကို ထင်း၊ မီးသွေး အလို့ငှာ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲစိတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၁။ ။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် မိမိသယ်ယူရွှေ့ပြောင်းမည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခံရန်၊ အခွန်ဆောင်ရန် သို့မဟုတ် တံဆိပ် အမှတ်အသား ရိုက်မှတ်ရန် သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောကင်းရုံးသို့ သယ်ဆောင်သွားရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၂။ ။ မည်သူမျှ ပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ခြင်းမပြုရသေးမီ အတွင်း သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သစ်တောကင်းရုံးမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၃။ ။ သစ်သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူသည် သစ်လုံးကြီးများဖြင့်ဖွဲ့သော နှစ်ပေခွဲထက် ပိုမို နှစ်မြုပ်သည့် သစ်ဖောင်နှင့် သစ်လုံးများကို ခိုင်ခံ့စွာ နေရာတကျ ဖွဲ့စည်းချည်နှောင် တွဲဖက်ထားသည့် ဖောင်ဖြင့်သာ မျှောချရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၄။ ။ နည်းဥပဒေ ၅၃ ပါ သစ်ဖောင်ကြီးများကို နှစ်စဉ် မေလ ၁၆ ရက်နေ့မှ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ အတွင်း၌သာ ချင်းတွင်းမြစ်တစ်လျှောက် မျှောချခွင့်ရှိသည်။

နည်းဥပဒေ ၅၅။ ။ မည်သူမဆို မိမိကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသယ်ဆောင်လာသည့် သစ်၊ ထင်း၊ မျှော၊ ဝါး သို့မဟုတ် ကြိမ်ဖောင်များ တူးမြောင်းနှင့် ဆက်သွယ်လျက်ရှိသည့် ရေလွှဲဆည်ပေါက်သို့ ဆိုက်ရောက် သည့်အခါတွင် ဆည်ကြီးကြပ်သူ၏ သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ကြန့်ကြာမှုမရှိစေဘဲ ရေလွှဲဆည်ကိုဖြတ်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ရွှေ့ပြောင်းရန် ရေမလုံလောက်ကြောင်း ဆည်ကြီးကြပ်သူက ထင်မြင်လျှင် သစ်တောဝန်ထမ်းက အထူးခွင့်ပြုမိန့်အရ ခွင့်ပြုသည့်လမ်းမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။

နည်းဥပဒေ ၅၆ (ခ)။ ။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၅၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်အတွင်း သစ်ဖောင်များကို ချည်ထားခြင်း၊ ရုပ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆွဲထားခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၇ (ခ)။ ။ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသူ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၅၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန် ခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၅၈။ ။ မည်သူမျှ သစ်တောဥပဒေပုဒ်မ ၂၃၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ မျှောစာမလိုဘဲ သယ်ယူ ရွှေ့ပြောင်းခွင့်ရှိသော သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများမှအပ ကျန်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ် တိုင်း သို့မဟုတ် ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တော ကင်းရုံးများကို ဖြတ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၀။ ။ မည်သူမဆို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းကလုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်း ခံရသူ၏ အထူးခွင့်ပြုချက်မရရှိလျှင် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရာ၌-

(က) မြစ်များတွင် ရေစီးခြင်းကို ယုတ်လျော့စေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပြောင်းလဲစေခြင်း သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပိတ်ဆို့စေခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ခ) မော်တော်ကားလမ်း သို့မဟုတ် မီးရထားလမ်း တစ်လျှောက် ယာဉ်အသွားအလာ ပိတ်ဆို့မှု တစ်စုံတစ်ရာ မပြုလုပ်ရ။

နည်းဥပဒေ ၆၃။ ။ (က) မည်သူမျှ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းနယ်မြေအတွင်း ကျရောက်သည့် ရန်ကုန်မြစ်၊ ပုဇွန်တောင်ချောင်းနှင့် ပဲခူးမြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင် အဖွဲ့နှင့် ရန်ကုန်တိုင်း သစ်တောအရာရှိတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်း မပြုရ။

(ခ) မည်သူမျှ အောက်ပါမြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို ရန်ကုန်တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်းမပြုရ-

(၁) မှော်ဘီချောင်းရွာအောက်နှင့် လိန်ကုန်းရေကျော်ချောင်းဝအထိ ရန်ကုန်နှင့် လှိုင်မြစ်တို့၏ တစ်စိတ် တစ်ဒေသ၊

(၂) ပဲခူးနှင့် ရန်ကုန်မြစ်တို့ဆုံရာမှ အိုးဘီကျွန်း၏ မြောက်ဘက်စွန်းအထိ ဒေသတွင် ကျရောက်သော ပဲခူးမြစ်၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသ။

နည်းဥပဒေ ၆၄။ ။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျိုးမဝင်သည့်မြစ်များအတွင်း ရေမျောကမ်းတင်သစ်များကို သက်ဆိုင်ရာခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဆယ်ယူခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၅ (ခ)။ ။ မည်သူမျှ နည်းဥပဒေခွဲ ၆၅ (က) အရ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ နေရာဒေသနှင့် အချိန်ကာလကိုဖော်ပြပြီး ရေမျောကမ်းတင်သစ်များ ဆယ်ယူခွင့် ပိတ်ပင်တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၆၆ (က)။ ။ နည်းဥပဒေ ၆၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျိုးမဝင်သည့် မြစ်များအတွင်း ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရေမျောကမ်းတင်သစ်ဆယ်ယူသည် ဆယ်ယူရရှိသည့် သစ်လုံးများကို အနီးဆုံးသစ်တောကင်းရုံးသို့ စုသိမ်းယူဆောင်လာရမည်။

နည်းဥပဒေ ၇၁ (ခ)။ ။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာခရိုင်၏ ပြင်ပတွင် သုံးစွဲခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၇၇။ ။ သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်း သို့မဟုတ် သစ်လုံးများကို ဖြတ်ပိုင်းခြင်းပြုသောအခါ ၂၄ နာရီအတွင်း ငုတ်နှင့်သစ်လုံးများအပေါ်တွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ရမည်။

နည်းဥပဒေ ၇၈။ ။ မည်သူမျှ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရသေးသည့် သစ်များကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၇၉။ ။ (က) ခွဲစိတ်ခြင်းမရှိသေးသည့် သစ် သို့မဟုတ် အကြမ်းခုတ်ထားပြီး သစ်များပေါ်တွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုသာ ရိုက်မှတ်ရမည်။

(ခ) တံဆိပ်တုံးပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ ၇၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ တံဆိပ်တုံး ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရရှိသူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ တံဆိပ်ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၀။ ။ မည်သူမျှ ခွင့်ပြုမိန့်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ ခွင့်ပြုမိန့်နှင့်အညီ မဟုတ်လျှင်ဖြစ်စေ-

(က) ပင်ထောင်သစ်ပင်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကိုမရိုက်ရ၊

(ခ) သစ်နှင့်သစ်လုံးပေါ်တွင် ရိုက်မှတ်ထားသည့် တံဆိပ်အမှတ်အသားကို ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ပျက်စေခြင်း မပြုရ။

(ဂ) သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ပေးဆောင်ရန်ရှိသည့် အခွန်အခများ အားလုံးပေးဆောင်ပြီးကြောင်း ဖော်ပြ သည့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ တံဆိပ်အမှတ်အသားမပါရှိလျှင် အခြားကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ပါသည့် သစ် သို့မဟုတ် တံဆိပ်ရာကို ဖျက်ဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ထားသည့် လက္ခဏာ ပါသော သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်း မပြုရ။

(ဃ) သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ သို့မဟုတ် သစ်ထုတ်ခွင့်ရသူ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသူ မဟုတ်လျှင် တံဆိပ်အမှတ်အသားမပါသည့် သစ်လုံးများကို ခုတ်လှဲသည့်နေရာမှ မရွှေ့ပြောင်းမီ ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

(င) သစ်မျှောချရန်အသုံးပြုသည့် ချောင်း၊ မြောင်းများ၏ အမြင့်ဆုံးရေတက်ရာနေရာအတွင်း ရောက်ရှိ နေသည့် သစ်များပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

(စ) တရားမဝင်ခုတ်လှဲထုတ်ယူထားကြောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိသော ကျွန်းစို သို့မဟုတ် သစ်ပေါ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ကို ရိုက်မှတ်ခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၂။ ။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိက ထုတ်ပေးသည့်ခွင့်ပြုမိန့်ကို မရရှိဘဲ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များကို အသုံးမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၄။ ။ မည်သူမျှ သစ်သိုလှောင်ဆိပ်အတွင်းရှိ သစ်သယ်ဆောင်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ခြင်း သို့မဟုတ် အတားအဆီးဖြစ်စေခြင်း မပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၈၅။ ။ မည်သူမျှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နေဝင်ချိန်မှ နေထွက်ချိန်အတွင်း သစ်တောကင်းရုံး သို့မဟုတ် သစ်သိုလှောင်ဆိပ်များအတွင်းရှိ သစ်များကို မျှောစာမပါဘဲ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ရွှေ့ပြောင်းရန် အားထုတ်ခြင်းမပြုရ။

နည်းဥပဒေ ၉၈။ ။ သစ်တောဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးသည် သစ်တောပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယုံကြည်ရန်အကြောင်းရှိသူအား အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာကို မေးမြန်းရယူနိုင်သည်။ ယင်းသို့မေးမြန်း ခြင်း ခံရသူသည် မိမိ၏ အမည်နှင့်နေရပ်လိပ်စာအမှန်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်။

အခန်း (၁၃)

အထွေထွေ

၁၀၆။ တည်ဆဲကာကွယ်တောများကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သတ်မှတ်ကြေညာထားသည့် ကြိုးပြင် ကာကွယ်တောများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၀၇။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်၊ သစ်တောအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် နည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေ များဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချစ်ဆွေ၊

(သစ်တောနည်းဥပဒေများ)

ဝန်ကြီး၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန။

Myanmar Law Information System (MLIS)